14/08/2022

Το Λάβαρο της Ελληνικής Επανάστασης και η Κοίμηση της Θεοτόκου

/ Συνεντεύξεις

Για την σχέση του λαβάρου που υψώθηκε στην Αγία Λαύρα λίγο πριν την έκρηξη της Εθνικής Παλιγγενεσίας με την Κοίμηση της Θεοτόκου, την παρουσία του ιερού κειμηλίου σε επετειακούς εορτασμούς σε πόλεις της Ελλάδας και τα μηνύματα που απορρέουν διακόσια ένα χρόνια μετά την Επανάσταση μιλά στο Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ (ope.gr) ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων, Αρχιμανδρίτης π. Ευσέβιος Σπανός.

Το μοναστήρι που βρέθηκε μπροστά σε όλους τους αγώνες του έθνους προσφέροντας και αυτό με τη σειρά του μοναχούς στον βωμό της ελευθερίας πανηγυρίζει και αυτό αύριο την Κοίμηση της Θεοτόκου καθώς είναι ένα από τα

αμέτρητα στην πατρίδα μας που είναι αφιερωμένο στην Παναγία.

“Το Λάβαρο που απεικονίζει την Κοίμηση της Θεοτόκου είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία μας, την ιστορία του νεότερου Ελληνισμού. Η παρουσία της Παναγίας μας μέσα στη ζωή μας πάντοτε είναι σημαντική και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η σκέπη Της και η προστασία Της μέσα από το Λάβαρο εξακολουθεί και μέχρι σήμερα να υφίσταται και θα υφίσταται στα πέρατα της οικουμένης, αλλά και μέχρι της συντελείας του αιώνος, διότι ο Ελληνισμός όπου και αν βρίσκεται σε όλα τα μήκη και πλάτη της οικουμένης, αντλεί δύναμη από το Λάβαρο της Ελληνικής Επαναστάσεως”, υπογραμμίζει ο π. Ευσέβιος.

Συνέντευξη στους Νικόλαο Ζαΐμη και Νίκο Οικονόμου:

Διακόσια ένα χρόνια μετά την έναρξη της Εθνικής Παλιγγενεσίας ετοιμαζόμαστε να εορτάσουμε την Κοίμηση της Θεοτόκου. Το Πάσχα του καλοκαιριού όπως το έχει ονομάσει ο λαός μας. Πατέρα Ευσέβιε, στο μοναστήρι σας ωστόσο φυλάσσεται το σύμβολο της ελευθερίας. Το λάβαρο. Πείτε μας λίγα λόγια για το ιερό σύμβολο.

Από αυτό εδώ το ιστορικό μοναστήρι όπως όλοι γνωρίζουμε, ξεκίνησε και επίσημα η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Στις 17 Μαρτίου 1821 ο Παλαιών Πατρών Γερμανός όρκισε τους Έλληνες Επαναστάτες πάνω στο Λάβαρο της Επαναστάσεως, το οποίο δεν ήταν τίποτε άλλο παρά το παραπέτασμα της Ωραίας Πύλης του ιστορικού ναού. Μάλιστα πάνω σε αυτό το κομμάτι ύφασμα είχε κεντηθεί η Κοίμηση της Θεοτόκου. Άλλωστε δεν ήταν τυχαία η επιλογή αυτού του κεντήματος για τη χρησιμοποίηση του ως Λάβαρο της Ελληνικής Επαναστάσεως, διότι ήταν ένα καθαρά θρησκευτικό σύμβολο, το οποίο απεικόνιζε την Κοίμηση της Θεοτόκου. Άλλωστε η Μονή της Αγίας Λαύρας από τότε που ιδρύθηκε από το 961 μέχρι και σήμερα είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Παναγίας μας, άρα καθόλου τυχαία δεν ήταν η επιλογή αυτού του υφάσματος το οποίο απεικόνιζε την Κοίμηση της Θεοτόκου.

Αυτό το ιερό σύμβολο ταξίδεψε με αφορμή τις επετειακές εκδηλώσεις σε ορισμένα μέρη της πατρίδας μας. Από πού ξεκίνησε αυτό το ταξίδι και ποιες ήταν οι εμπειρίες που αποκομίσατε;

Εξαιτίας της πανδημίας οι εκδηλώσεις το 2021 δυστυχώς σε μεγάλο βαθμό ματαιώθηκαν – πραγματοποιήθηκαν μεν, αλλά όχι με τη λαμπρότητα που περιμέναμε εξαιτίας των μέτρων που υπήρχαν. Αλλά όμως δόξα τω Θεώ, το 2022 οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν με τη πρέπουσα λαμπρότητα και

μεγαλοπρέπεια όπως άρμοζε στην περίπτωση. Παρ’ όλα αυτά όμως οφείλω να ομολογήσω ότι το Ιερό Λάβαρο της Επαναστάσεως επισκέφθηκε και το 2021 κάποιους τόπους της χώρας μας, όπου προσκλήθηκε και επίσημα τόσο από τις τοπικές εκκλησιαστικές αρχές όσο και από τις δημοτικές αρχές των περιοχών αυτών – αρχής γενομένης αρχές Ιουνίου του 2021 στο Οροπέδιο Λασιθίου στην Μητρόπολη Πέτρας και Χερρονήσου, όπου εκεί το Λάβαρο έτυχε λαμπρής υποδοχής τόσο από τον Μητροπολίτη Γεράσιμο όσο και από τον δήμαρχο Οροπεδίου Λασιθίου. Εκτυλίχθηκαν πολύ συγκινητικές στιγμές. Οι Κρητικοί, οι οποίοι φημίζονται για το πατριωτικό τους φρόνημα φρόντισαν να υποδεχθούν με μεγαλοπρέπεια το Ιερό Λάβαρο της Ελληνικής Επαναστάσεως. Αυτό το τριήμερο θα μείνει ανεξίτηλα χαραγμένο μέσα στο μυαλό μας γιατί ήταν μια εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε μετά τη χαλάρωση των μέτρων για τον κορωνοϊό – μην ξεχνάμε ότι το 2021 ο κορωνοϊός ακόμη ήταν στο φόρτε του. Ζήσαμε πολύ όμορφες στιγμές. Η ανταπόκριση του κόσμου ήταν παλλαϊκή και πάρα πολύ συγκινητική. Αποκομίσαμε τις καλύτερες μνήμες φεύγοντας από τη Μεγαλόνησο Κρήτη.

Από την Κρήτη το ταξίδι συνεχίστηκε στη Θράκη;

Πράγματι. Η αμέσως επόμενη επίσκεψη μας ήταν στην ακριτική Κομοτηνή. 21 Νοεμβρίου 2021 – ο Μητροπολίτης Κομοτηνής κ. Παντελεήμων μας προσκάλεσε να συμμετάσχουμε στις εορταστικές εκδηλώσεις των Ενόπλων Δυνάμεων. Άλλωστε γνωρίζουμε ότι η 21η Νοεμβρίου είναι η ημέρα που γιορτάζουμε τις Ένοπλες Δυνάμεις στη χώρα μας – ένας συνδυασμός με έντονο συμβολισμό σε μια ακριτική περιοχή της Ελλάδος που αντιμετωπίζει κάποια ιδιαίτερα προβλήματα, τα οποία έχουν σχέση με την εθνική μας ασφάλεια. Εκεί καταλάβαμε τι σημαίνει ακριτική Ελλάδα. Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής είναι ένας αγωνιστής Επίσκοπος, ο οποίος προσπαθεί να κρατήσει ψηλά το πατριωτικό φρόνημα των Χριστιανών της περιοχής και τα καταφέρνει θα έλεγα με μεγάλη επιτυχία. Εμείς λοιπόν θέλαμε με την παρουσία του Λαβάρου να τονίσουμε ακριβώς αυτή την παρουσία του Χριστιανικού στοιχείου στην περιοχή της ακριτικής μας Θράκης και να τονώσουμε και το πατριωτικό φρόνημα των κατοίκων της περιοχής σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο για την Πατρίδα μας, όπου η εξ Ανατολών απειλή δυστυχώς δεν έχει πάψει να υφίσταται – όχι τώρα, εδώ και διακόσια χρόνια από τότε που ξεκίνησε η Ελληνική Επανάσταση. Η παρουσία του κόσμου ήταν εντυπωσιακή οφείλω να ομολογήσω, και εμείς αισθανθήκαμε τι σημαίνει ακριτική Ελλάδα, αισθανθήκαμε λίγο ως ακρίτες αυτό το τριήμερο που παρευρεθήκαμε σε αυτές τις επίσημες εορταστικές εκδηλώσεις. Και φεύγοντας από την ακριτική Κομοτηνή μείναμε με την εντύπωση ότι ο Ελληνισμός εκεί πραγματικά φυλάει Θερμοπύλες.

Το έτος που διανύουμε σας βρήκε σε καλύτερη κατάσταση; Υπήρχε μεγαλύτερη ελευθερία και συνάμα συμμετοχή στις πανηγυρικές εκδηλώσεις;

Το 2022 ανέτειλε με πιο αισιόδοξο τρόπο σε σχέση με το 2021. Οι εκδηλώσεις στο μοναστήρι πραγματοποιήθηκαν με ιδιαίτερη λαμπρότητα, ιδιαίτερα την 25η Μαρτίου, αλλά και του Αγίου Αλεξίου γιατί μην ξεχνάμε ότι η επέτειος της Ελληνικής Επαναστάσεως γιορτάζεται στις 17 Μαρτίου γιατί στην αγρυπνία του Αγίου Αλεξίου πραγματοποιήθηκε η ορκωμοσία των Επαναστατών από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό, όχι την 25η Μαρτίου αλλά 17 Μαρτίου 1821. Εκείνη τη βραδιά πραγματοποιήθηκε αγρυπνία προς τιμήν του Αγίου Αλεξίου που είναι ο άγιος της Ελληνικής Επαναστάσεως μια και πραγματοποιήθηκε η έναρξη της Ελληνικής Επαναστάσεως ανήμερα της μνήμης του Αγίου Αλεξίου, του Ανθρώπου του Θεού.

Δεν θα μπορούσαμε να μην σας ρωτήσουμε και για την επίσκεψη του Λαβάρου πριν λίγους μήνες στη μαρτυρική Χίο. Τι στάθηκε αφορμή για να μεταβείτε στο νησί;

Ακολούθησαν δύο επισκέψεις του Λαβάρου της Ελληνικής Επαναστάσεως. Πρώτα

χρονολογικά στη Χίο ανήμερα του Αγίου Γεωργίου, η οποία διήρκεσε περίπου ένα διήμερο και την ίδια ακριβώς εβδομάδα, την εβδομάδα της Διακαινησίμου, την Πέμπτη για την ακρίβεια, μετέβη το Λάβαρο της Επαναστάσεως και στη Βέροια, όπου και εκεί έγιναν λαμπρές εκδηλώσεις με τη συμμετοχή μάλιστα και του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου.

Και στη Χίο είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε από κοντά τη ζωή του Ελληνισμού σε ένα ακριτικό νησί απέναντι από τις Μικρασιατικές ακτές, τις χαμένες πατρίδες μας, τις αλησμόνητες χαμένες πατρίδες μας. Και εκεί αισθανθήκαμε σε μεγάλο βαθμό την παρουσία του ακριτικού Ελληνισμού, ο οποίος προασπίζεται τα πάτρια εδάφη με απαράμιλλο σθένος και με ιδιαίτερο ζήλο. Ήταν μια όμορφη παρουσία, η συγκινητική παρουσία του κόσμου μας εντυπωσίασε, όπως επίσης μας εντυπωσίασε και η φιλοξενία του Σεβασμιωτάτου, ο οποίος με πολλή αγάπη μας αγκάλιασε και μας φιλοξένησε και μας έδειξε τι σημαίνει να διακονείς ένα ακριτικό νησί, μια ακριτική Μητρόπολη σε αυτήν την τόσο δύσκολη συγκυρία που βιώνουμε όχι μόνο εμείς ως Έλληνες αλλά και η ευρύτερη περιοχή μας λόγω των καταστάσεων που επικρατούν.

Και από τη Χίο στη Βέροια;

Και στη Βέροια οι εκδηλώσεις στέφθηκαν με απόλυτη επιτυχία στη Μονή Δοβρά, η οποία πανηγύριζε την Παρασκευή της Διακαινησίμου, της Ζωοδόχου Πηγής. Και εκεί οι εκδηλώσεις στέφθηκαν με απόλυτη επιτυχία με την παρουσία του κόσμου, των επισήμων και βεβαίως η όλη εκδήλωση λαμπρύνθηκε ιδιαιτέρως με την παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου. Ήταν ένα τετραήμερο γεμάτο από εκδηλώσεις, πολύ όμορφες εκδηλώσεις, πολύ ουσιαστικές εκδηλώσεις, όπου και εκεί ο Ελληνισμός της Μακεδονίας με τη βροντερή του παρουσία απέδειξε για ακόμη μια φορά την αγάπη του προς την ιστορία.

Οι εκδηλώσεις αυτές προφανώς και δεν αποσκοπούν σε μια απλή υπενθύμιση των γεγονότων. Ποιο είναι το μήνυμα που στέλνουν 201 χρόνια μετά;

Νομίζω ότι το μήνυμα που βγαίνει από όλες αυτές τις εκδηλώσεις είναι ένα και μοναδικό – ότι ο Ελληνισμός, 201 χρόνια μετά την έναρξη της Ελληνικής Επαναστάσεως, εξακολουθεί να παλεύει, να αγωνίζεται για τα ίδια ιδανικά που αγωνίστηκαν και οι ηρωικοί πρόγονοι μας. Άλλωστε δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Παναγία μας και τότε, όπως και τώρα, καθοδήγησε τον Αγώνα των Ελλήνων και τον καθοδηγεί. Το Λάβαρο που απεικονίζει την Κοίμηση της Θεοτόκου είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία μας, την ιστορία του νεότερου Ελληνισμού.

Η παρουσία της Παναγίας μας μέσα στη ζωή μας πάντοτε είναι σημαντική και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η σκέπη Της και η προστασία Της μέσα από το Λάβαρο εξακολουθεί και μέχρι σήμερα να υφίσταται και θα υφίσταται στα πέρατα της οικουμένης, αλλά και μέχρι της συντελείας του αιώνος, διότι ο Ελληνισμός όπου και αν βρίσκεται σε όλα τα μήκη και πλάτη της οικουμένης, αντλεί δύναμη από το Λάβαρο της Ελληνικής Επαναστάσεως. Και αυτό το διαπιστώνουμε περίτρανα όταν οι ομογενείς μας επισκέπτονται το μοναστήρι μας και με πολλή συγκίνηση προσκυνούν το Ιερό Λάβαρο της Ελληνικής Επαναστάσεως δείχνοντας έτσι τον απέραντο σεβασμό τους και την τιμή τους προς αυτό το ιερό σύμβολο του Ελληνισμού. Άρα και εμείς ως σύγχρονοι υπερασπιστές των ιδανικών και αξιών του έθνους μας οφείλουμε από αυτό εδώ το μοναστήρι που δικαίως χαρακτηρίζεται ως κιβωτός του έθνους, να συνεχίσουμε την παρακαταθήκη που παραλάβαμε από τους προκατόχους μας, οι οποιοί αγωνίστηκαν για την ελευθερία του Γένους μας.

Ο π. Ευσέβιος μας αφηγείται πώς βρέθηκαν τα Αρχιερατικά άμφια του Παλαιών Πατρών Γερμανού στη Μονή

Η υποδοχή του Λαβάρου στην Ιερά Μονή Παναγίας Κρουσταλλένιας Λασιθίου

Το Λάβαρο στην Κομοτηνή

Στους επετειακούς εορτασμούς για τα 200 χρόνια από τη Σφαγή της Χίου

Η υποδοχή στην Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά Βεροίας